

Mesto Tvrdošín na základe ustanovenia § 6 ods.1 zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení jeho neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom NR SR č.470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE Č. 3/2007

O SPRÁVE A PREVÁDZKOVANÍ POHREBÍSK MESTA TVRDOŠÍN

Čl. I.

Úvodné ustanovenia

Toto všeobecne záväzné nariadenie /ďalej len VZN/ o správe a prevádzkovaní pohrebísk na území mesta Tvrdošín a v mestských častiach upravuje prevádzkovanie pohrebísk na území mesta Tvrdošín a v mestských častiach.

Týmto VZN sa riadia vlastníci nehnuteľností, na ktorých je zriadené pohrebisko, ich prevádzkovatelia a správcovia, prevádzkovatelia pohrebných služieb, obstarávatelia pohrebných a iných služieb, fyzické a právnické osoby, ktoré na pohrebisku vykonávajú práce, nájomcovia hrobových miest a návštevníci pohrebísk.

Čl. II.

Rozsah platnosti

Toto VZN sa vzťahuje na cintorín v Tvrdošíne, ktorého súčasťou je Dom smútku, cintorín v Medvedzí, ktorého súčasťou je Dom smútku a cintorín v Krásnej Hôrke, ktorého súčasťou je Dom smútku, na prevádzkovateľa pohrebísk, oprávnené osoby, na nájomcov hrobových miest a na návštevníkov pohrebísk.

Mesto Tvrdošín je vlastníkom a zriaďovateľom pohrebísk nachádzajúcich sa na jeho území, ktorých prevádzkovateľom sú Technické služby mesta Tvrdošín. Ide o nasledovné pohrebiská:

a/ cintorín „V Tvrdošíne“ o ploche 7 225m²,

b/ cintorín „V Medvedzí“ o ploche 3 012 m²,

c/ cintorín „V Krásnej Hôrke“ o ploche 2 873 m².

Čl. III.

Základné pojmy

1. Ľudské pozostatky sú mŕtve ľudské telo.
2. Ľudské ostatky sú ľudské pozostatky po pochovaní.
3. Pochovávanie je ukladanie ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku, uloženie spopolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov /ďalej len popol/ rozptylom na rozptylovej lúke alebo vsypom popola na vsypovej lúke, alebo uložením urny s popolom na pohrebisku, popol sa môže uložiť aj na inom mieste.
4. Spopolnenie je spálenie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v krematóriu.
5. Verejné pohrebisko /ďalej len pohrebisko/ je cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka.
6. Hrobové miesto je miesto na pohrebisku určené na vybudovanie hrobu, hrobky alebo miesto na uloženie urny.
7. Konečná rakva je rakva, v ktorej sa ľudské pozostatky pochovávajú.
8. Exhumácia je vyňatie ľudských ostatkov z hrobu.
9. Skrývka je vrstva zeme, ktorá sa má odstrániť pred zrušením rozptylovej lúky alebo vsypovej lúky.
10. Hrob je priestor v zemi, do ktorého sa vkladá rakva s ľudskými pozostatkami a zasype sa vykopanou zemínou.
11. Hrobka alebo krypta je priestor, do ktorého sa vkladá rakva s ľudskými pozostatkami a je zhotovená z betónu alebo muriva.

12. Nájomca je osoba, s ktorou správca alebo zriaďovateľ pohrebiska uzavrel nájomnú zmluvu na hrobové miesto na pohrebisku.
13. Obstarávateľ je osoba, ktorá zariaďuje pohreb.

Čl. IV.

Prevádzkový poriadok

Prevádzkový poriadok je neoddeliteľnou súčasťou tohto VZN a tvorí samostatnú prílohu č.1. Prevádzkový poriadok pohrebísk pre Mesto Tvrdošín bol schválený Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne dňa 05.02.2007 rozhodnutím č.33/2007 –HŽP.

Čl. V.

Cena za hrobové miesto

1. Cena za prepožičanie jedného hrobového miesta je stanovená podľa cenníka služieb v prevádzkovom poriadku pohrebísk Mesta Tvrdošín, ktorý je súčasťou VZN /príloha č.1, bod 3.6,1/ Cena za prepožičanie ďalšieho hrobového miesta, ktorým sa vytvorí dvojhrob iba pre blízkeho príbuzného je stanovená 500,-Sk na dvadsaťpäť rokov.
2. Cena za prenájom voľného hrobového miesta /pred uložením ľudských pozostatkov/ je stanovená za jedno hrobové miesto 500,-Sk na dvadsaťpäť rokov, za dvojhrob 1.000,-Sk na dvadsaťpäť rokov. Schválenie prenájmu voľného hrobového miesta bude iba vo výnimočných prípadoch, podľa osobitných zásad (vek, zdravotný stav, priestorové možnosti pohrebiska), ktoré budú posudzované kolektívnym orgánom na základe žiadosti.
3. Na existujúce hrobové miesta bez ľudských pozostatkov je možné uzatvoriť NZ za podmienok VZN. Cena za prenájom je určená podľa bodu 2 čl.V. tejto zmluvy.

Čl. VI.

Výpoveď nájomnej zmluvy

Prevádzkovateľ pohrebiska nájomnú zmluvu vypovie, ak

1. nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta.
2. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný písomne upozorniť na vypovedanie nájomnej zmluvy a výpoveď doručiť najmenej tri mesiace pred dňom,
a/ keď sa má hrobové miesto zrušiť,
b/ keď uplynie lehota, na ktorú je nájomné zaplatené.
3. Ak mu nie je známa adresa alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.
4. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovedal nájomnú zmluvu z dôvodu v bode 1.čl.VI. a nájomca je známy, výpovedná lehota uplynie jeden rok odo dňa, odkedy nebolo zaplatené nájomné.
5. Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v bode 1 čl.VI. a nájomca nie je známy, uverejní výpoveď nájomnej zmluvy na mieste obvyklom na pohrebisku. Výpovedná lehota uplynie päť rokov odo dňa, odkedy nebolo nájomné zaplatené.

Čl. VII.

Stromy a kríky na pohrebiskách

1. Stromy a kríky možno na prenajatých miestach a verejných priestranstvách vysádzať len s písomným súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska.
2. Spravidla sa na pohrebisku obmedzuje vysádzanie opadavých listnatých stromov a kríkov.
3. Prevádzkovateľ pohrebiska môže nariadiť v súlade s platnými zákonmi odstránenie nežiaducich stromov a kríkov z pohrebiska, ak narušujú prevádzku pohrebiska alebo starostlivosť o hrobové miesta.

Čl. VIII.

Chránené hroby

1. Mesto Tvrdošín zriadením kategórie chránených hrobov na území mesta prejavuje úctu a spomienku významným osobnostiam.
2. Chráneným hrobom na území mesta je:
a/ miesto uloženia pozostatkov osobnosti svetového, národného, alebo regionálneho významu,
miesto piety k pamiatke osobnosti

- b/ miesto uloženia pozostatkov osoby, osôb v spojení s historickou udalosťou, miesto zhmotnenia odkazu historickej udalosti
 - c/ hrob, ktorého stavba má historickú, umeleckú, architektonickú, alebo technickú hodnotu.
3. O chránený hrob na území Mesta Tvrdošín sa samospráva mesta stará a chráni ho pre budúce generácie.
 4. Ochranu chráneného hrobu vykonáva správa pohrebiska a pod ochranou chráneného hrobu sa rozumie:
 - a/ povinnosť prevádzkovateľa pohrebiska chránené hroby osobitne evidovať a viesť podrobnú dokumentáciu o charakteristike osobnosti, udalosti alebo stavbe hrobu, o umiestnení hrobu a podľa možnosti zabezpečiť jeho technickú, výkresovú a fotografickú dokumentáciu
 - b/ miesto chráneného hrobu neprenajímať ďalším osobám a dbať o to, aby nikto nezasahoval do stavby chráneného hrobu
 - c/ hrobové miesto chráneného hrobu nepodlieha poplatkom za prenájom hrobového miesta a ostatné služby spojené s prevádzkou a správou pohrebísk.
 5. Starostlivosť o chránený hrob je povinnosťou prevádzkovateľa pohrebísk a pod starostlivosťou o chránený hrob sa rozumie:
 - a/ pravidelná úprava vzhľadu chráneného hrobu
 - b/ zabezpečenie opravy poškodeného hrobu alebo rekonštrukciu stavby chráneného hrobu, v súlade so stanoviskom ústavu pamiatkovej starostlivosti.
 6. Kategóriu chránený hrob na území mesta Tvrdošín určuje Mestské zastupiteľstvo pre hrob spĺňajúci charakteristiku podľa bodu 2 na základe odborného zhodnotenia osobnosti, udalosti alebo stavby hrobu historicko-dokumentačnou komisiou, ktorú podľa potreby menuje primátor mesta.
 7. Použitie finančných prostriedkov na ochranu chránených hrobov schvaľuje Mestské zastupiteľstvo a to buď z prostriedkov získaných z prenájmu hrobových miest alebo príspevkom z rozpočtu mesta.

Čl. IX.

Stavby na pohrebiskách

1. Na vybudovanie akejkoľvek stavby na pohrebisku alebo už existujúcu úpravu stavby /hrobu, náhrobku, hrobky a pod/ je potrebný súhlas prevádzkovateľa pohrebiska, tento však nenahradzuje súhlas stavebného úradu, pokiaľ je tento podľa osobitných predpisov potrebný.
2. Pri realizácii stavby sa musí stavebník riadiť týmito zásadami:
 - a/ základy musia byť dimenzované na únosnosť pôdy
 - b/ odstup medzi hrobmi musí byť minimálne 20 cm
 - c/ predné a zadné hrany ohrady musia byť v jednej rovine s hranami susedných hrobov.
3. Odpredávať alebo odstraňovať vybudované stavby nie je prípustné bez vedomia prevádzkovateľa pohrebiska.
4. Pri realizovaní stavby alebo inej úpravy už existujúcej stavby musí sa stavebník riadiť pripomienkami prevádzkovateľa pohrebiska, najmä pokiaľ ide o tvar, rozmery a vzťah k okolitým hrobovým miestam.
5. Po ukončení prác je stavebník povinný na svoje náklady očistiť okolie a odstrániť zostatky materiálu a hliny. Stavebník zodpovedá za škody spôsobené na susedných hroboch a je povinný ich neodkladne odstrániť na vlastné náklady so súhlasom vlastníka dotknutého hrobu a prevádzkovateľa pohrebiska.
6. Výkopy a iné zemné práce najmä odkladanie zeminy a formovanie hrobov môžu vykonávať len fyzické a právnické osoby na základe dohody s prevádzkovateľom pohrebiska.
7. Za škody spôsobené na hroboch a zariadení pohrebísk následkom pracovnej činnosti zodpovedá ten, kto túto pracovnú činnosť vykonáva.

Čl. X.

Osobitné ustanovenia

1. Za dodržiavanie poriadku na pohrebiskách zodpovedá prevádzkovateľ pohrebiska, ktorý sa postará o to, aby bol „Prevádzkový poriadok pohrebísk mesta Tvrdošín“ umiestnený na verejne prístupnom a vhodnom mieste.

2. O údržbu stromov na pohrebiskách sa stará prevádzkovateľ pohrebiska. Tento tiež zodpovedá za škody, vzniknuté prenajímateľom hrobových miest z titulu zanedbania povinnosti údržby stromov /orezávanie vyschnutých konárov, príp. odstránenie vyschnutých stromov/. Prevádzkovateľ pohrebiska sa zodpovednosti za vzniknuté škody zbaví len v prípade, ak pri živej pohrome došlo k porušeniu alebo vyvráteniu zdravého, resp. udržiavaného stromu.
3. Porušenie tohto VZN fyzickými osobami je priestupkom podľa § 48 zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Za porušenie tohto VZN právnickou osobou alebo fyzickou osobou oprávnenou na podnikanie, možno uložiť pokutu podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Čl. XI.

Kontrolná činnosť

Kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto VZN vykonávajú:

- a/ zamestnanci Mestskej polície
- b/ hlavný kontrolór mesta Tvrdošín
- c/ poslanci Mestského zastupiteľstva mesta Tvrdošín
- d/ poverení zamestnanci Mestského úradu v Tvrdošíne
- e/ poverení zamestnanci prevádzkovateľa pohrebiska

Čl. XII.

Záverečné ustanovenia

Návrh všeobecne záväzného nariadenia uverejnený na pripomienkovanie dňa 11. októbra 2007. Toto všeobecne záväzné nariadenie Mesta Tvrdošín o správe a prevádzkovaní pohrebísk Mesta Tvrdošín bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Tvrdošíne dňa 29. októbra 2007 a nadobúda účinnosť dňom 01. januára 2008.

Vyvesené dňa: 30. októbra 2007

Ing. Ivan Š a š k o
primátor mesta

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK POHREBISK MESTA TVRDOŠÍN

1. Identifikačné údaje :

Mesto : Tvrdošín, IČO: 314 901

Sídlo: Tvrdošín – Trojičné námestie 185

Prevádzkovateľ: Technické služby mesta Tvrdošín – príspevková organizácia

IČO: 004 90628

2. Všeobecné ustanovenia :

Prevádzkový poriadok určuje podmienky, zásady a opatrenia, ktoré treba rešpektovať a dodržiavať pri prevádzkovaní pohrebiska v súlade so zákonom NR SR č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a zákonom NR SR č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v platnom znení a s ním súvisiacich predpisov.

3. Základné údaje o pohrebisku:

Mesto Tvrdošín je vlastníkom a zriaďovateľom pohrebísk nachádzajúcich sa na jeho území a ktorých správu vykonáva prevádzkovateľ uvedený v článku 1. a ktorými sú cintoríny a to :

3.1. **Cintorín Tvrdošín**, ktorého súčasťou je Dom smútku s chladiarenskými boxami.

Správcom je prevádzkovateľ, ktorý správu vykonáva prostredníctvom zodpovednej osoby-správca

Prevádzková doba je nepretržitá. V pracovné dni a v dni pracovného pokoja zabezpečuje prevádzku zmluvný správca prevádzkovateľa: Ján Gonda so sídlom ul. A. Hlinku 471, 027 44 Tvrdošín

Dom smútku – správu a prevádzku zabezpečuje správca.

Správca vykonáva a zabezpečuje činnosti uvedené v prevádzkovom poriadku Domu smútku, uvedené v čl.4.1.1.h)

3.2. **Cintorín Krásna Hôrka**, ktorého súčasťou je Dom smútku s chladiarenským boxom.

Správcom cintorína je prevádzkovateľ, ktorý zabezpečuje aj výkopové práce hrobových miest.

Prevádzková doba je nepretržitá. V pracovné dni a v dni pracovného pokoja zabezpečuje prevádzku zamestnanec Technických služieb.

3.3. **Cintorín Medvedzie**, ktorého súčasťou je Dom smútku s chladiarenským boxom.

Správcom cintorína je prevádzkovateľ, ktorý zabezpečuje aj výkopové práce.

Prevádzková doba je nepretržitá. V pracovné dni a v dni pracovného pokoja zabezpečuje prevádzku zamestnanec Technických služieb.

3.4. **Plán miest na pochovávanie**, situácia a nákres je neoddeliteľnou prílohou tohto prevádzkového poriadku

3.5. **Stanovenie tlecej doby** – tlecia doba stanovená pre ukladanie ľudských pozostatkov do hrobov je 25 rokov pre všetky tri pohrebiská

3.6.Cenník služieb

	dospelý	dieťa
1. Prepožičanie miesta pre hrob alebo urnu v zemi včítane miesta pre príslušenstvo hrobu (bez ohľadu na vek zomrelého) na dobu 25 rokov:	500,-	130,-
2. Prepožičanie obradnej siene k pochovávaniu, uloženie urny rozlúčka so zosnulým	21,-	21,-
3. Použitie chladiaceho zariadenia k uloženiu zomrelého pred pochovaním	299,-	299,-
4. Prepožičanie obradnej miestnosti k pietnemu aktu	50,-	50,-

Ceny služieb sú v slovenskej mene Sk,- a bez DPH, ktorá sa pripočítava ku každému úkonu vo výške 19%

4. PODMIENKY PREVÁDZKY POHREBISKA A POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽA

4.1. Rozsah poskytovaných služieb na pohrebisku

4.1.1. Prevádzkovateľ pohrebiska poskytuje nasledujúce služby:

- a) správu a údržbu komunikácií, zelene a oplotenia cintorína,
- b) vývoz odpadov,
- c) upratovanie a udržiavanie čistoty v priestoroch cintorína,
- d) vedie evidencie súvisiace s prevádzkovaním cintorína; za týmto účelom je správca cintorína oprávnený zaisťovať všetky potrebné údaje,
- e) prenájom hrobových miest,
- f) poskytovanie informácií o voľných hrobových miestach, prípadne hrobom zariadení
- g) výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou a pochovávanie, zabezpečuje na pohrebiskách v Tvrdošine, Tvrdošín – Medvedzie a Krásna Hôrka.
- h) správu a údržbu obradnej siene, výkopové práce súvisiace s pochovávaním, organizáciu pohrebných obradov a vlastného pochovávaní, vykonáva na pohrebisku Tvrdošín správca cintorína v zmysle tohto prevádzkového poriadku. Na pohrebiskách Medvedzie a Krásna Hôrka tieto služby vykonáva prevádzkovateľ- Technické služby Mesta Tvrdošín.

4.2. Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska a osôb vykonávajúcich činnosti potrebné pre zabezpečenie prevádzky pohrebiska.

4.2.1. Prevádzkovateľ je prostredníctvom zmluvne alebo pracovne oprávnenej osoby povinný:

- prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené:
- listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho
- pasom pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ostatkov
- ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu, vyžaduje sa súhlas orgánu činného v trestnom konaní

4.2.2. Viest' záznam o pochovaní mŕtveho ak došlo k úmrtiu na nebezpečné (infekčné ochorenia) a o uložení ľudských pozostatkov do hrobu, resp. hrobky.

4.2.3. Prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebiska.

- viest' evidenciu hrobových miest a evidenciu prevádzkovania pohrebiska
- písomne informovať nájomcu o právnych a vecných skutočnostiach ovplyvňujúcich obsah a trvanie zmluvných nájomných vzťahov
- zriaďovať miesta na hroby, urnové miesta a hrobky
- číselne značiť hrobové miesta

4.2.4. Umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním, zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť v súlade s požadovanou vôľou vykonanie náboženských a občianskych obradov.

4.2.5. V prípade, že je na pohrebisku umiestnený Dom smútku, umožniť odplatne prenajať mrziace boxy a obradnú miestnosť pre účely uvedené v 4.2.4.

4.3. Podmienky pre zriaďovanie hrobového miesta

4.3.1. Správca pohrebiska, alebo zriaďovateľ je povinný prenajať miesto pre hrob na dobu neurčitú na základe písomnej zmluvy, najmenej na 10 rokov, čo je všeobecne platnou tlecou dobou povolenou na území SR (§22 ods.2 zák.) a nesmie ho vypovedať skôr, ako pred uplynutím tlecej doby na cintoríne.

4.3.2. Správca pohrebiska je povinný mať plán pohrebiska, ďalej je povinný viesť evidenciu všetkých voľných ako aj prenatých miest a umožniť občanovi nahliadnuť do plánu cintorína. Hrobové miesta správca zriaďuje a pripravuje k prenájmu tak, aby tvorili ucelené sady, oddiely, alebo skupinky hrobov rovnakého charakteru a rozmerov. Nikto nemá nárok na individuálne umiestnenie mimo vymedzeného priestoru.

4.3.3. Žiadna oprávnená osoba nemá právo na prenájom vopred vyhladeného miesta pre hrob s výnimkou, že nájom sa bude uzavierať na hrobové miesto, ktoré je na mieste po blízkom príbuznom a uplynula **25 ročná tlecia doba.**

4.3.4. V prípade smrti nájomcu miesta, prechádza právo zo zmluvy na dediča.

4.3.5. Dojednaním oprávneného s treťou osobou o prevode práva z tejto zmluvy nie je správca viazaný.

4.3.6. **Správca pohrebiska je povinný:**

- zistiť u nájomcu údaje požadované zákonom pre vedenie evidencie súvisiace s prevádzkovaním cintorína (§ 21 zák.)
- odovzdať nájomcovi hrobového miesta (ďalej len nájomca), k užívaniu číslom označené hrobové miesto a oboznámiť nájomcu s jeho určením tak v teréne, ako aj na orientačnom pláne cintorína;
- umožniť nájomcovi užívanie hrobového miesta, zariadenia alebo hrobky za podmienok stanovených v tomto prevádzkovom poriadku a v zákone;
- umožniť nájomcovi prístup k hrobovému miestu a zariadeniu cintorína, zdržať sa akýchkoľvek zásahov

do hrobového miesta, alebo hrobového zariadenia s výnimkou prípadov, kedy je to nevyhnutne potrebné, napr. v dôsledku pochovávania do susedného hrobu alebo hrobky, kamenárskych prác, alebo úprav cintorína, prípadne pri odstraňovaní následkov živeľnej pohromy; v týchto prípadoch je obmedzenie prístupu možné toľko na nevyhnutne potrebný čas.

4.4. Podmienky a spôsob uloženia ľudských pozostatkov a spopolnených ľudských pozostatkov, exhumácia

- 4.4.1. Ľudské pozostatky môžu do hrobov ukladať len prevádzkovateľ a správca cintorína; iná osoba len s jeho súhlasom. To isté platí aj o vykonávaní prác spojených so zaisťovaním exhumácií.
- 4.4.2. Spopolnené ľudské ostatky je možné uložiť na pohrebisku (alebo prípadne urnu s popolom odobrať) vždy len so súhlasom prevádzkovateľa a správcu pohrebiska spôsobom, ktorý určí správca cintorína.
- 4.4.3. Pred uložením ľudských pozostatkov alebo spopolnených ľudských pozostatkov je prevádzkovateľ a správca pohrebiska povinný a oprávnený zisťovať u občanov, prípadne u pohrebnej služby všetky potrebné údaje v súlade so zákonom. Objednávateľ pohrebu, alebo pohrebná služba sú povinní tieto údaje poskytnúť.
- 4.4.4. Pre pochovávanie do hrobiek je potrebné použiť rakve s maximálnymi rozmermi 2,15x0,85 m.
- 4.4.5. Priamu manipuláciu s ľudskými ostatkami uloženými v hrobkách môže správca cintorína vykonávať len so súhlasom orgánu verejného zdravotníctva.
- 4.4.6. Výkop hrobu na uloženie sa vykonáva v rozmeroch – dĺžka hrobu 210 cm, šírka hrobu 80 cm, hĺbka hrobu pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov je najmenej 160 cm, pre dieťa mladšie ako 10 rokov je 120 cm. Hĺbka hrobu 200 cm, v prípade uloženia pozostatkov druhého zomrelého.

4.5. Podmienky pre zriaďovanie hrobového zariadenia hrobu a hrobky

- 4.5.1. Zriaďovať hrobové zariadenia na pohrebiskách je možné len s písomným súhlasom správcu pohrebiska a za nasledovných podmienok:
 - a/ vonkajšie rozmery hrobového miesta na uloženie rakiev s ľudskými pozostatkami sú pre jednohrob 220 x 120 cm, dvojhrob 220 x 240cm a na uloženie urny sú 80 x 50 cm
 - b/ odstup medzi jednotlivými hrobovými miestami musí byť najmenej 30 cm
 - c/ základy musia zodpovedať rozmerom diela a hĺbke základovej špáry, ktorá je 600 mm pod úrovňou okolitého terénu. Základová doska nesmie zasahovať do profilu výkopu hrobu.
 - d/ základy pomníkov a náhrobkov musia byť vyhotovené z dostatočne únosného materiálu, odolávajúceho vplyvom poveternostných podmienok, napr. z betónu prostého, železobetónu, kamenného alebo tehlového muriva.
 - e/ Predné a zadné rámy hrobu musia byť v priamke s rámami susedných hrobov; kde taká línia nie je, určí túto správca cintorína.
 - f/ Vlastný náhrobok a rámy musia byť medzi sebou kotvené.
 - g/ Pri stavbe v svahovitom teréne musia byť hrobové zariadenia rovnomerne odstupňované.
- 4.5.2. Podmienky pre zariadenie hrobového zariadenia hrobky:
 - a/ Hĺbka výkopu musí odpovedať počtu uvažovaných uložení rakví, maximálne 260 cm
 - b/ Steny musia byť vybudované z poréznych materiálov (tehly); pokiaľ bude použitý liaty betón, musí byť z hrobky vyvedená difúzna zátka.
 - c/ Steny hrobky z poréznych materiálov musia byť najmenej 30 cm široké, v prípade použitia liateho betónu najmenej 15 cm a musia byť izolované primúrovkou, včítane impregnačných náterov.
 - d/ Dno hrobky môže byť bez betónovej dlážky (kopaná zemina). V prípade, že dno bude vybetónované musí byť vybudovaný trativod o rozmeroch 40 x 40 cm a hĺbke 50 cm, vyplnený drenážnym materiálom.
 - e/ Steny musia byť vyhotovené na betónovom základe minimálne 50 cm vysokom v šírke predpokladanej vymurovky.
 - f/ Do stien hrobky musia byť zabudované vstupné otvory a úchytky.
 - g/ Kovové prvky v hrobke (traverzy pre uloženie rakiev a stropné nosiče) musia byť opatrené antikoročným náterom a jeho stav musí byť kontrolovaný najmenej 1 x za desať rokov.
 - h/ Prevedenie stropu hrobky je potrebné vyhotoviť tak, aby sa rakve ľahko umiestňovali na jednotlivé stanoviská s tým, že vstupný otvor a vlastná svetlosť hrobky budú najmenej 220 cm (podľa veľkosti rakiev).
 - i/ Na prevedenie stropu a uzatvorenie hrobky musia byť použité železobetónové preklady, ich špáry sa zalejú betónom a povrch sa zaizoluje.
 - j/ Na vybudovaný strop sa položí 20 cm zeminy, ktorá slúži ako zápachová zátka, alebo sa umiestni krycia doska nepriepustne uzatvárajúca hrobku, so špárkami uzatvorenými trvalým tmelom.
 - k/ Nosnosť stropu musí byť najmenej 100 km/m².
 - l/ Vlastné hrobové zariadenie musí byť postavené na samostatnom základe, mimo hlavnej konštrukcie hrobky.
- 4.5.2.1. Správca pohrebiska môže vo svojom súhlase so zriadením hrobky stanoviť:

- dobu výstavby hrobky
 - zabezpečenie miesta z hľadiska pádu osôb a bezpečnosti návštevníkov pohrebiska
 - požiadavky na ochranu zelene v okolí staveniska
 - spôsob skladovania stavebného materiálu, odpadov a ich odstraňovanie
 - povinnosť dozoru pri výstavbe
 - priebežné a záverečné kontroly postupu prác
- 4.5.2. Pri realizácii prác na pohrebisku je potrebné dodržiavať podmienky dohodnuté so správcom, najmä rešpektovanie dôstojnosti miesta a obmedzenie hlučných prác:
- neobmedzovať priechodnosť komunikácií a prístup k ostatným hrobovým miestam
 - nenarušovať hrobové miesta alebo akokoľvek inak obmedzovať práva nájomníkov ostatných hrobových miest.
- Po ukončení prác je potrebné uviesť okolie miesta prevádzaných prác do pôvodného stavu.

4.6. Vznik a zánik práva užívania hrobového miesta

- 4.6.1. Právo užívať hrobové miesto vzniká uzavretím písomnej nájomnej zmluvy uzavretej medzi prevádzkovateľom pohrebiska a záujemcom o hrobové miesto na dobu neurčitú. Nájomnú zmluvu je možné uzavrieť na dobu pred uložením ľudských pozostatkov a k hrobovému miestu po uložení ľudských pozostatkov.
- 4.6.2. Dňom uzatvorenia nájomnej zmluvy vzniká prevádzkovateľovi pohrebiska právo na nájomné a nájomcovi povinnosť platiť nájomné za cenu uvedenú v cenníku služieb, ktorý je súčasťou tohto prevádzkového poriadku.
- 4.6.3. K zániku práva nájmu zriadeného písomnou zmluvou môže dôjsť písomnou výpoveďou nájomcu, alebo jeho dediča a len po uplynutí tlecej doby.
- 4.6.4. Po uplynutí tlecej doby je prevádzkovateľ oprávnený vypovedať zmluvu iba v prípade ak:
- závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta na dlhšiu dobu pre prekážku zákazu pochovávaní, alebo sa pohrebisko ruší (§ 23 a 26 zákona 470/2005 Z.z. o pohrebníctve) .
 - nájomca ani po písomnom upozornení nezaplatil nájomné za používanie hrobového miesta.
- 4.6.5. Výpoveď môže byť daná iba po vykonanom písomnom upozornení a v časovej postupnosti podľa § 25 zákona č. 470/2005 Z. z.

4.7. Povinnosti nájomcu hrobového miesta

- 4.7.1. Nájomca hrobového miesta je povinný:
- 4.7.1.1 -poskytnúť správcovi pohrebiska, prípadne určenému zamestnancovi Technických služieb, ktorý vedie evidenciu všetkých cintorínov a agendu nájomných zmlúv na hrobové miesta, všetky potrebné údaje v súlade s § 21 zákona, oznamovať správcovi pohrebiska, alebo prevádzkovateľovi všetky súvisiace zmeny týchto údajov
- 4.7.1.2.-platiť riadne a včas nájomné za prenajaté hrobové miesto a úhradu za služby s tým spojené; výšku týchto stanovuje mestské zastupiteľstvo v súlade s platnými predpismi. Podmienky prechodu nájmu, následky neuzatvorenia nájomnej zmluvy a podmienky zániku nájmu ustanovuje zákon.
- 4.7.1.3.-zriaďovať hrobové zariadenie v súlade s ustanoveniami čl. 4.5.a pred zahájením prác je potrebné vyžiadať písomný súhlas správcu cintorína a riadiť sa pri vykonávaní týchto prác jeho pokynmi, v prípade zriadenia hrobky, odovzdať správcovi cintorína k odsúhlaseniu stavebno-realizačnú dokumentáciu a riadiť sa pokynmi správcu cintorína pri realizácii stavby hrobky, ako aj po jej prevzatí k trvalému užívaniu
- 4.7.1.4.-vykonávať údržbu prenajatého hrobového miesta a hrobového zariadenia na vlastné náklady.
- 4.7.1.5.-najneskoršie do 3 mesiacov od pochovania zaistiť úpravu plochy hrobového miesta a priebežne zaisťovať údržbu hrobového miesta a hrobového zariadenia na vlastné náklady tak, aby ich stav nebránil užívaniu u iných hrobových miest
- 4.7.1.6 -v prípade, že je narušená stabilita hrobového zariadenia, zaistiť na vlastné náklady ich opravu
- 4.7.1.7.-strpieť číselné označenie hrobového miesta prevedené správcovi cintorína
- 4.7.2. Nájomca nie je oprávnený dať prenajaté hrobové miesto do prenájmu

4.8. Všeobecné podmienky pre návštevníkov pohrebiska

- 4.8.1. Návštevníci pohrebísk sú povinní zdržať sa takého jednania, ktoré by sa dotýkalo dôstojnosti zomrelých, alebo mravného cistenia pozostalých a verejnosti, najmä chovať sa hlučne, používať prenosné nosiče zvuku, používať alkoholické nápoje, omamné psychotropné látky, odhadzovať odpadky mimo nádob k tomu určených, poškodzovať hrobové zariadenia a výzdobu cudzích hrobov a používať priestory cintorínov a ich vybavenia k iným účelom, než k akým sú určené.
- 4.8.2. Na pohrebiskách nie je obmedzená doba návštevnosti.
- 4.8.3. Na pohrebiskách je zakázaný prístup podnapitým osobám, osobám so psami, mačkami a inými zvieratami.

- 4.8.4. Na pohrebiskách je zakázané chodiť na bicykloch, detských trojkolkách, skateboardoch a kolieskových korčuliach.
- 4.8.5. Vozidlá, (s výnimkou invalidných vozíkov) môžu na pohrebiská vchádzať a zdržiavať sa len so súhlasom správcu pohrebiska a pri splnení stanovených podmienok.
- 4.8.6. Deťom do 8 rokov je povolený vstup do areálu pohrebiska len v sprievode dospelšej osoby.
- 4.8.7. Ukladanie nádob, náradia a iných predmetov na zelené pásy, do uličiek a na miesta okolo hrobov nie je povolené.
- 4.8.8. Lampáše a sviečky je možné zasvietiť na jednotlivých plochách len vtedy, pokiaľ sú vhodným spôsobom zabezpečené proti vzniku požiaru. Na rozptylových plochách je dovoľené zasvietiť lampáše a sviečky len na vyhradených plochách. V odôvodnených prípadoch môže správca pohrebiska používanie otvoreného ohňa obmedziť, alebo zakázať.
- 4.8.9. Z hygienických dôvodov nie je povolené v areáloch pohrebísk piť vodu z vodovodných kohútov. Táto voda je určená k prevádzkovým účelom a na polievanie zelene na prenajatých hrobových miestach. Je zakázané odnášať vodu v náhradných obaloch z areálu cintorína.
- 4.8.10. Odpadky je potrebné odkladať na určené miesta, a to podľa potreby oddelene.
- 4.8.11. Návštevníci, ani nájomcovia hrobových miest nemajú oprávnenie vykonávať akékoľvek zásahy do zelene vysadenej správcom pohrebiska. Bez písomného súhlasu správcu pohrebiska nemôžu vykonávať akúkoľvek výsadbu drevín v jeho areáli.
- 4.8.12. Usporiadanie pietnych a spomienkových akcií na pohrebisku je možné so súhlasom jeho správcu.
- 4.8.13. Na pohrebisku je povolené vykonávať akékoľvek práce len v takom rozsahu a takým spôsobom, ktorý ustanovuje tento poriadok. Vykonávanie opráv a úprav hrobových zariadení a kamenárskych prác je potrebné pred zahájením oznámiť správcovi pohrebiska.
- 4.8.14. Dozor nad dodržiavaním prevádzkového poriadku vykonáva správca pohrebiska a v jeho neprítomnosti iný určený pracovník Technických služieb.

4.9. Zabezpečenie prívodu vody na pohrebisko a spôsob nakladania s odpadmi

- 4.9.1. Pohrebisko Tvrdošín má zabezpečený prívod vody z verejného vodovodu na dvoch odborných miestach z výtokových stojanov, ktoré sú napojené na verejnú kanalizáciu.
Pohrebisko Krásna Hôrka má zabezpečený prívod vody z verejného vodovodu z jedného výtokového stojanu, napojeného a zaústeného do verejnej kanalizácie.
Pohrebisko Tvrdošín - Medvedzie má zabezpečený prívod vody z verejného vodovodu z jedného výtokového stojanu so zaústením do verejnej kanalizácie.
- 4.9.2. Spôsob nakladania s odpadom
Likvidácia – zhromažďovanie a odvážanie odpadu je riešené na všetkých troch pohrebiskách zriaďovateľom, ktorý toto zabezpečuje svojou činnosťou pravidelne týždenne, v jarnom a jesennom období podľa potreby.
Na každom jednotlivom pohrebisku je umiestnený veľkokapacitný kontajner a malokapacitné nádoby na triedený odpad.
V prípade vykonávania stavebných a búracích prác správca pohrebiska zabezpečí odplatné zapožičanie kontajneru na stavebný odpad.

5. Dom smútku ako súčasť mestských pohrebísk

- 5.1. Dom smútku v Tvrdošine je súčasťou pohrebiska Tvrdošín a jeho prevádzkovateľom sú Technické služby Mesta Tvrdošín, prostredníctvom zmluvného správcu pohrebiska. Tento je umiestnený mimo pohrebiska v jeho bezprostrednej blízkosti a jeho zastavaná plocha je 2582m² s priľahlým vstupným areálom. Stavebne je rozčlenený na tieto užívateľské priestory:
 - obradná sieň, rozlúčková miestnosť pre pozostalých, miestnosť pre osoby vykonávajúce obrad,
 - obslužné priestory (sociálne zariadenia pre návštevníkov, kancelária správcu, sociálne zariadenie pre správcu)
 - mraziaci u miestnosť cca pre 5 rakiev
- 5.2. Dom smútku Krásna Hôrka je súčasťou pohrebiska Krásna Hôrka a jeho prevádzkovateľom a správcom sú Technické služby Mesta Tvrdošín. Tento je umiestnený v areáli pohrebiska a jeho zastavaná plocha je 225m². Jeho obslužné pozemky sú súčasťou pohrebiska. Stavebne je rozčlenený na tieto užívateľské priestory:
 - obradná sieň, prevádzkový priestor pre osoby vykonávajúci obrad
 - mraziaci box pre jednu rakvu, spoločné soc. zariadenia
- 5.3. Dom smútku Medvedzie je súčasťou pohrebiska Medvedzie a jeho prevádzkovateľom a správcom sú Technické služby Mesta Tvrdošín. Tento je umiestnený v areáli pohrebiska Medvedzie a má charakter technického zariadenia pre mraziaci box- jedna rakva, ako aj rozlúčkovej miestnosti pred obradom, ktorý sa vykonáva pred ním na voľnom priestranstve

6. Prevádzkový poriadok Domu smútku

- 6.1. Prevádzkový poriadok Domu smútku Tvrdošín je súčasťou písomnej zmluvy zriaďovateľa a jeho správcu.
- 6.2. Prevádzkový poriadok Domu smútku Medvedzie a Krásna Hôrka, ktorý je súčasťou organizačného a pracovného poriadku zriaďovateľa Technické služby Mesta Tvrdošín
- 6.3. Všetky objekty sú napojené na verejné inžinierske siete mesta Tvrdošín /pitná voda, kanalizácia, el. energia, príprava teplej vody cez el. ohrievač/
 - vypracovaný prevádzkový poriadok pre každý Dom smútku, je prístupný zamestnancov
 - vetranie: je zabezpečený prirodzené, oknami, resp. nútené ventiláciou /
 - priestory vyčlenené pre zamestnancov – sú k dispozícii podľa dispozičného riešenia domu smútku, je určený priestor na uloženie pracovného odevu, pracovných pomôcok, vrátane hygienického zázemie pre zamestnancov / WC, umývadlo /
 - príprava teplej vody je zabezpečená cez el. ohrievač v Domu smútku Tvrdošín a Krásna Hôrka
 - osvetlenie priestorov je prirodzené oknami, umelé žiarivkovými a žiarovkovými osvetľovacími telesami:
 - vykurovanie priestorov pre zamestnancov je el. konvektormi:

7. Dekontaminácia pracovných pomôcok a prostredia :

Dekontaminácia sa vykonáva postupmi s rôznym stupňom účinnosti:

A/ Mechanickou očistou

B/ Dezinfekciou

Hlavné zásady správne uskutočnenej dezinfekcie:

1. Dodržať sa **správna (predpísaná) koncentrácia** dezinfekčného prostriedku

Dezinfekčné prostriedky sa riedia pitnou vodou tak, že do odmeraného množstva vody sa pridá odmerané množstvo prípravku, ktorý sa považuje za 100 %.

2. Dezinfekčné roztoky sa pripravujú **vždy čerstvé** (stárnutím rýchlo klesá ich účinnosť), čo najkratšiu dobu pred použitím.

3. Pri dezinfekcii povrchov sa zachováva dvoj etapový postup – najskôr mechanická očista potom vlastná dezinfekcia. 1. a 2. etapu možno spojiť, za použitia vhodnej kombinácie dezinfekčných a saponátových – detergentných prostriedkov. Aj pri jednoetapovom postupe, pri použití dezinfekčných prostriedkov s čistiacim účinkom je vhodné vopred odstrániť hrubé nečistoty

4. Dodržať sa potrebná (predpísaná) **doba pôsobenia** dezinfekčného prostriedku.

Spôsob a frekvencia upratovania : vypracované na konkrétne podmienky prevádzky

- **upratovanie v priestoroch Domu smútku sa vykonáva po každom pohrebnom akte**
- **Ako čistiace a dezinfekčné prostriedky sa používajú v zariadení Savo, Domestos, Jar, Pur, Chloramín, a pod.**

Preventívne opatrenia :

- dodržiavajú sa zásady osobnej hygieny personálu
- personál si musí dôkladne umývať ruky (tečúcou teplou vodou a mydlom).

K dispozícii má potrebné osobné ochranné pomôcky (ochranné rukavice), vrátane vhodného pracovného odevu. Odev sa udržiava v čistote.

Dozriavajú sa postupy pre prácu s prípravkami podľa doporučení výrobcu

ochrana pred možným kontaktom používaného dezinfekčného prostriedku s pokožkou je zabezpečená používaním ochranných rukavíc.

- ochrana dýchacích ciest - vetranie prirodzené a nútené.

V objektoch Domov smútku sú priebežne dopĺňané dostatočné množstvá čistiacich a dezinfekčných prostriedkov i toaletných potrieb. Tiež je vybavený lekárníčkou prvej pomoci s normalizovaným obsahom podľa požiadaviek platnej normy.

Prehliadka priestorov, sa kontroluje v časových intervaloch pred a po uskutočnením obradu.

Prevádzkový poriadok bude priebežne upravovaný a udržiavaný v súlade s platnou legislatívou na ochranu zdravia ľudí.

9. Spôsob nakladania s odpadom

Likvidácia – zhromažďovanie a odvážanie odpadu je zabezpečené prevádzkovateľom TS mesta Tvrdošín

Sankcie

Akékoľvek porušenie ustanovení tohto Prevádzkového poriadku je postihnutelné ako priestupok podľa zákona číslo SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ako aj podľa zákona číslo č. 470/2005 Zúz. o pohrebníctve ako priestupok a iné právne delikty podľa § 30 a § 31 citovaných zákonov :

10. Závěrečné ustanovenia

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne schválil tento prevádzkový poriadok pohrebísk rozhodnutím č. 33/2007 - HŽP zo dňa 05.02.2007.

Ing. Alojz Smutný
riaditeľ TS